

Gazeta Lwowska

Cena egzemplarza pojedynczego
Telefon Redakcji i Administracji 5-81.

20 gr. Wychodzi codziennie wieczorem.

Adres Redakcji i Administracji:
Lwów, Chorążczyzny 31

Stan rzeczy w Warszawie.

Warszawa żyje normalnie.

Lwów, 17. maja.

Miasto przedstawia obraz zniszczenia w tych dzielnicach, w których toczono boje, a mianowicie w Alejach Jerozolimskich, na Hożej, Pięknej, Nowowiejskiej, Marszałkowska od placu Zbawiciela do pl. Unii Lubelskiej, gmach Szkoły Podchorążych i część Alei Ujazdowskiej.

Wszystkie ministerstwa czynne. Urzędy państwowe funkcjonują normalnie. Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Polski i inne objęły pracę. P. Wilkoński został reaktywowany jako prezes Banku Rolnego.

Oświadczenie Marszałka Rataja.

Warszawa, 15. maja.

Marszałek Rataj o godz. 6:15 rano w sobotę oznajmił przedstawicielom prasy, co następuje:

W piątek 14 bm. o godz. 22 zgłosili się do mnie ks. prałat Tokarzewski i major Mazanek, którzy wręczyli mi pismo Pana Prez. Wojciechowskiego, brzmiące w następujący sposób:

Do Pana Marszałka Sejmu Macieja Rataja,

Proszę Pana Marszałka o przybycie niezwłocznie do miejsca mego pobytu w Wilanowie dla przyjęcia mego oświadczenia, które pragnę złożyć w obecności Rządu dla zaprzestania dalszego przelewu krwi. Proszę spowodować natychmiastowe zawieszenie broni. S. Wojciechowski. 14 maja 1926. Godzina 19:15. Wincenty Witos.

Ze względu na ostatnie zdanie tego pisma, proponując zawieszenie broni, zwróciłem się do Pana Marszałka Piłsudskiego. Pan Marszałek Piłsudski przyrzekł ze sw. j strony wydać natychmiast potrzebne zarządzenia, zmierzające do wstrzymania akcji bojowej. Zgodnie z życzeniami P. Prezydenta Wojciechowskiego udałem się o godz. 12 w nocy do Wilanowa, miejsca pobytu P. Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu i otrzymałem tam następujące pisma:

1) Do Pana Marszałka Sejmu Macieja Rataja. Wobec wytworzonej sytuacji, uniemożliwiającej mi sprawowanie urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej zgodnie ze złożoną przezemnie przysięgą, zrzekam się tego urzędu i zgodnie z artykułem 40 Konstytucji przekazuję Panu Marszałkowi Sejmu uprawnienia Prezydenta Rzeczypospolitej. Jednocześnie złączam prośbę o dymisję dotychczasowego Rządu. Wilanów, 14 maja 1926. Podpisany S. Wojciechowski.

2) Do Prezydenta Rzeczypospolitej. Niniejszem zgłaszam dymisję całego Rządu. Podpisany Witos, Wilanów, 14 maja 1926.

3) Protokół z posiedzenia Rady Ministrów, odbytego w Wilanowie 14 maja 1926 w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Po godz.

17:30. Pan Prezydent Rzpltej zażądał od Rady Ministrów odpowiedzi na pytanie, czy w związku z sytuacją wytworzoną zajęciem stolicy przez wojska Marszałka Piłsudskiego i grożącą w dalszym ciągu przewlekłą wojną domową, należy prowadzić dalej walkę, czy jej zaniechać. Rada Ministrów jednomyślnie uznając, że przedłużenie walki w tych warunkach doprowadzi do wojny między poszczególnymi dzielnicami Rzeczypospolitej, że koniecznym jest użycie w całości wojska dla obrony granic Państwa, usunięcie rozdziału dzielącego Naród od wojska na dwa wrobie obozy postanowiła, że wobec tego przerwanie dalszej walki jest nakazem chwili.

W przekonaniu, że nowemu rządowi uda się przeprowadzić to zadanie. Rada Ministrów uchwaliła zgłosić swoją dymisję.

Pan Prezydent jednocześnie zakomunikował swą decyzję złożenia urzędu Prezydenta. (Następują podpisy Ministrów). Za zgodność: Wincenty Witos.

Nowy Gabinet p. Bartla.

Warszawa, 15. maja.

Około godziny 9. rano przybył dziś do Sejmu Marszałek Piłsudski i odbył dłuższą konferencję z Marsz. Sejmu Ratajem. Przed godziną 11 Marsz. Piłsudski opuścił Sejm. Po odjeździe Marsz. Piłsudskiego, Marszałek Rataj konferował kolejno z postami Bartlem (Klub Pracy), wicemarszałkiem Moraczewskim (PPS.), Romockim i Bittnerem (Ch. D.), Załuska i Plucińskim (Z. L. N.) oraz z posem Polakiewiczem. Marszałek Rataj miał powierzyć misję utworzenia nowego gabinetu posłowi Bartłowi, który misję tę przyjął. Konferencje trwają. (Godz. 13:25).

Dzisiaj rano Marsz. Piłsudski przybył do mieszkania prywatnego. Marsz. Rataja i odbył z nim konferencję na temat sytuacji i tworzenia rządu.

O godzinie 8 wieczór został utworzony gabinet następujący:

Premier i minister kolei — prof. Kazimierz Bartel.

Sprawy zagran. — kierownik August Zaleski, b. poseł w Rzymie przy Kwirynale.

Min. spraw wojsk. — Marszałek Józef Piłsudski.

Sprawy wewn.: gen. Wiktor Młodzianowski, wojewoda polski.

Minister skarbu: Gabriel Czechowicz, b. wiceminister skarbu.

Sprawiedliwość: prof. Wacław Makowski.

Przemysł i handel: dotychczas. wicemin. inż. Hipolit Gliwic.

Kierownik min. oświaty prof. Mikułowski-Pomorski.

Wspólny kierownik min. rol-

nictwa i reform rolnych dr. Józef Raczyński.

Kierownik min. pracy: dr. Stanisław Jurkowski.

Min. robót publicznych — prof. Witold Broniewski (pochodzi ze Lwowa, obecnie profesor Politechniki warszawskiej).

Z Rady Ministrów.

Warszawa, 17. maja.

Na wczorajszej Radzie Min. uchwalono wydać odezwę do narodu. Odezwę podpiszą wszyscy ministrowie.

Oświadczenie p. Bartla.

Lwów, 17. maja.

Natychmiast po podpisaniu listy gabinetu przez Marsz. Rataja jako zastępcę Prezydenta Rzpltej, nowoimianowany premier prof. Bartel zjawił się w klubie sprawozdawców parlamentarnych i złożył wobec prasy następujące oświadczenie:

„Rząd mój powołany jest do zlikwidowania wytworzonej sytuacji. Da on bezpieczeństwo obywatelom, zapewni spokój i powrót do normalnej pracy, oczywiście trwać będzie do wyboru Prezydenta Rzpltej przez Zgromadzenie Narodowe, co nastąpi w najbliższym czasie. Rząd będzie stał bezwzględnie na stanowisku Konstytucji“.

Następnie premier Bartel oświadczył, że natychmiast przystępuje do pracy. Praca ta, która jest zakrojona na co najmniej 12 godzin ciężkiego wysiłku, będzie polegać na uruchomieniu kolei we wszystkich kierunkach. P. premier Bartel jako znawca kolejnictwa będzie się starał w ciągu nocy odsunąć od Warszawy wszystkie pociągi, które się nagromadziły. Chodzi przede wszystkim o uruchomienie pociągów z żywnością. Następną troską jest odesłanie wszelkich transportów wojskowych, które szły na pomoc jednej i drugiej stronie. Transporty te stoją na kilku liniach kolejowych i domagają się jak najszybszego powrotu do miejsca, skąd wyszły.

Prem. Bartel objął urządowanie.

Warszawa, 16. maja.

Prez. Rady Ministrów i Min. kolei dr. Bartel wczoraj o g. 9:30 w. przybył do min. kolei aby objąć urządowanie. Dowiedziawszy się, że w cyradel jest internowany b. minister kolei poseł Chałzyński, Premier nakazał natychmiastowe zwolnienie posła Chałzyńskiego i zameldowanie czy to zarządzenie zostało wykonane. O godz. 11:30 wieczorem Pan Komi-

sarz Rządu n. w. Warszawę osobnicie przybył do P. Premiera, aby mu złożyć sprawozdanie o wykonaniu zlecenia. Przy tej sposobności kom. a. r. z. z. informował Premiera o sytuacji w mieście.

Premier Bartel do kolejarzy.

Warszawa, 16. maja.

Prezes Rady Ministrów i Minister kolei Bartel wydał następującą odezwę do pracowników kolejowych:

Do wszystkich pracowników kolejowych! Objawszy w dzisiejszej przełomowej chwili obok kierownictwa rządu również ministerstwo kolei, wzywam bez wyjątku pracowników kolejowych do zdwojonej pracy celem natychmiastowego doprowadzenia do normalnej sprawności zakłóconego biegu komunikacji kolejowej w Polsce.

Podpisany Bartel.

Zarządzenia Marszałka Rataja.

Warszawa, 16. maja.

P. Marszałek Sejmu Rataj, jako pełniący zastępczo obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej, wydał 15. bm. następujące zarządzenia: Jako pełniący zastępczo władzę Prezydenta Rzeczypospolitej: 1) Zarządzam utrzymanie zawieszenia wszelkich działań nieprzyjacielskich wojskowych. 2) Zakazuje wznowienia jakichkolwiek dalszych działań nieprzyjacielskich wojskowych bez mego zezwolenia. 3) Pozostawiam ministrowi spraw wojskowych dalsze zarządzenia dla zlikwidowania obecnego stanu rzeczy. Warszawa, dnia 15. maja 1926. Podpisany Marszałek Rataj, Prezes Rady minister Bartel, Minister spraw wojskowych Piłsudski.

O pacyfikację Poznania.

Lwów, 17. maja.

Marszałek p. Trampczyński w porozumieniu z rządem wyjechał do Poznania, ażeby zawieść tam autentyczne informacje z Warszawy i działać natychmiast w kierunku pacyfikacji. Równocześnie wyjechał do Poznania kilku posłów z wicemarszałkiem Plucińskim na czele, którzy podjęli się tego samego zadania. — Rząd jest przekonany o lojalności wszystkich powyższych delegatów. Prace rządu, a zwłaszcza premiera Bartla w kierunku odsunięcia transportów wojskowych od Warszawy wydały już konkretne wyniki. Poznańskie oddziały częściowo już są w swoich garnizonach.

